

Inleiding

In november 2018 bracht het Sociaal en Cultureel Planbureau een rapport uit onder de titel Armoede in Kaart 2018. Bijna een miljoen mensen in Nederland leven in armoede zo is de conclusie in dit rapport en velen daarvan zijn kinderen. De schatting is dat één op elke negen kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 opgroeit in een gezin dat, volgens de definitie van armoede zoals het SCP die hanteert, als arm moet worden beschouwd. Ook in Nuenen zijn er veel kinderen – veel meer dan we wellicht willen denken – die opgroeien in een gezin met een smalle beurs.

De omstandigheden waarin deze kinderen opgroeien maken dat ze zonder ondersteuning niet of nauwelijks deelnemen in sportverenigingen, aan culturele evenementen en op school problemen ervaren omdat bijvoorbeeld het schoolreisje, de ouderbijdrage of de leermiddelen niet altijd betaald kunnen worden. De Stichting Leergeld Nuenen heeft - net als de andere 103 Stichtingen Leergeld die in Nederland bestaan - als doel om die kinderen financieel te ondersteunen zodat ze toch, net als andere kinderen, kunnen meedoen in de samenleving.

Op grond van het aantal kinderen dat in 2019 ondersteund werd, het aantal declaraties die door Leergeld werden betaald en de bedragen die daarmee gemoeid waren mag geconcludeerd worden dat Leergeld ook in Nuenen een meer dan noodzakelijke voorziening is.

Leergeld Nuenen in 2019: organisatie

Het bestuur van Leergeld Nuenen is verantwoordelijk voor beleid, financiën, contacten met gemeente, sponsors, pers en andere Leergeld stichtingen in den lande. Het bestuur bestond ook in 2019 uit 7 personen. Maar de samenstelling is wel veranderd. Doordat de voorzitter Paul de Witte besloten had om Nuenen als woonplaats te verruilen voor Zwolle betekende dit dat er omgezien moest worden naar een nieuwe voorzitter. Deze werd gevonden in de persoon van Peter Hendrickx. Daarnaast werd aan het einde van het jaar afscheid genomen van de secretaris Theo Swinkels die na een lang aantal jaren als bestuurslid van Leergeld Nuenen actief te zijn geweest het nu (zeer verdiend) wat rustiger aan gaat doen. Zijn werkzaamheden zijn overgenomen door Josette Linssen. Het bestuur van Leergeld Nuenen is beide bestuursleden zeer erkentelijk voor hun inbreng en inzet die hebben bijgedragen in de succesvolle uitbreiding van onze activiteiten in Nuenen. Het betekent wel dat het bestuur van Leergeld Nuenen nu uit 6 leden bestaat en dat er actief gezocht zal gaan worden naar invulling van de vacature.

Voor de ondersteuning aan de kinderen zijn drie coördinatoren en twaalf adviseurs verantwoordelijk. De coördinatoren zijn degenen die alle aanvragen om hulp beoordelen, afwikkelen en administreren. Ze bemensen het wekelijkse spreekuur en bovendien onderhouden zij de contacten met scholen, verenigingen, en andere organisaties in den lande die zich specifiek richten op kinderen zoals bijvoorbeeld het Nationaal Fonds Kinderhulp. Al bij al een tijdrovende maar zeer belangrijke taak. In 2019 is door het stoppen van een van de coördinatoren met de werkzaamheden weer een vacature ontstaan. Deze zal zo spoedig mogelijk ingevuld gaan worden gezien de hoeveelheid werk die invulling van deze functie meebrengt.

De adviseurs zijn degenen die bij de gezinnen aan huis komen en samen met de ouder(s) in kaart brengen welke ondersteuning het kind of de kinderen in dat gezin zouden willen krijgen. Deze inventarisatie leggen

ze voor aan de coördinatoren die erover besluiten. De adviseurs bezoeken elk gezin tenminste eenmaal per jaar en vragen daarbij de informatie die nodig is om de inkomenscontrole uit te voeren (wordt gedaan door de coördinatoren) om te beoordelen of er nog recht bestaat op ondersteuning (gezinsinkomen is lager dan 120% van het sociaal minimum).

In 2019 namen twee adviseurs afscheid. Gelukkig hebben ook weer nieuwe vrijwilligers zich gemeld zodat er op dit moment voldoende adviseurs zijn om juist het zo belangrijke “gesprek aan de keukentafel “ bij alle gezinnen die een aanvraag voor ondersteuning indienen op zo kort mogelijke termijn te kunnen houden.

Sedert begin 2018 voert Leergeld op verzoek van de gemeente ook de gemeentelijke Bijdrageregeling Maatschappelijk Deelname uit voor kinderen tussen 0 en 18 jaar. Ook uitkeringen uit het gemeentelijk noodfonds worden in opdracht van de gemeente of de LEV groep door Leergeld Nuenen verstrekt en in geval van leningen sluit Leergeld de terugbetaling overeenkomst af met de betrokken inwoner.

Door de werkwijze van Leergeld Nuenen en het feit dat er echt bij mensen “achter de voordeur “ gekomen wordt, ervaren we dat er steeds meer een beroep op ons gedaan wordt vanuit gemeentelijke instanties en andere vaak landelijke stichtingen om te assisteren bij de uitrol van verschillende ondersteuning programma’s voor armoede bestrijding. Het Bestuur van Leergeld Nuenen staat in principe open voor deze aanvragen maar is van mening dat de primaire taak het Kinderen uit gezinnen met een smalle beurs laten meedoen met sport en cultuur in hun woonplaats de prioriteit heeft.

Het is wel het streven van het Bestuur om in 2020 nader te onderzoeken hoe we nog meer kinderen in Nuenen uit de doelgroep kunnen bereiken om ze zo betere kansen te geven om hun weg naar volwassenheid succesvol te vinden.

Leergeld Nuenen in 2019: cijfermatig

Leergeld Nuenen weet steeds beter de doelgroep te bereiken en omgekeerd weet ook de doelgroep Leergeld Nuenen beter te vinden. Leergeld doet niet aan actieve werving maar waarschijnlijk is de groei het gevolg van “hoort zegt het voort”. Daarom is ook in 2019 het aantal gezinnen en het aantal kinderen gegroeid ten opzichte van 2018. Een bewijs dat armoede in Nuenen echt bestaat.

Onderstaande tabel met het cijfermatig overzicht van de gegeven ondersteuning spreekt voor zichzelf.

Omschrijving	Aantal	Eventuele toelichting
Geholpen gezinnen	124*	
Geholpen kinderen van 4 tot 18	241*	
Verrichte betalingen aan scholen, verenigingen, zwembad, etc.	847	
Verstreckte fietsen	46	Gebruikte fietsen die door “eigen” fietsmakers in orde worden gemaakt.
Verstreckte computers en laptops	8	Zijn altijd gebruikte computers die worden geschonken of tegen beperkte kosten (max €300) worden aangekocht bij gespecialiseerde ondernemingen.

Kinderen die zwemlessen volgen of in 2019 hebben gevolgd en afgerond met een diploma.	Niet bekend	Maakt deel uit van Kindpakket
Abonnementen speeltuin De Kievit	124	Ter waarde van €1860,- Maakt deel uit van Kindpakket
Verstreckte toegangskaartjes tot binnen- en buitenzwembad	1140	Maakt deel uit van Kindpakket
Verstreckte pakketten Jarige Job	109	De stichting Jarige Job verstreckt kinderen een pakket waarmee ze op school hun verjaardag kunnen vieren. Aanvraag loopt via Leergeld.
Deelname actie Pepernoot	135	Actie Pepernoot is een initiatief van het Nationaal Fonds Kinderhulp en zorgt voor een sinterklaascadeau voor kinderen die in armoede opgroeien. Aanmelding en verstrecking loopt via Leergeld.
Beroep op Bijdrageregeling Maatschappelijke Deelname	71	
Armoede Fonds	140	140 passen t.b.v. schoolspullen
Noodfonds	4	2X Lening verstreckt en 2X gift
Linda Foundation	2	
Hartenhuis Winter Efteling	52	Kinderen in doelgroep Leergeld.
Parktheater	30	

*Deze getallen zijn beduidend lager t.o.v. 2018 omdat het kind pakket niet meer individueel in de administratie is opgenomen. Het feitelijk aantal geholpen kinderen is groter en wijkt niet substantieel af van 2019.

Naast de in de tabel genoemde ondersteuning heeft Leergeld ook in 2019 weer een rol gespeeld bij verwijzingen naar de Kledingbank, de Stichting Speelcadeau, de Nuenense kerstpakkettenactie, de Linda Foundation en de actie Hartenhuisbus. Alle gezinnen hebben daarnaast in de zomervakantie een attentie ontvangen vanuit de actie zomerpakket van Kinderhulp

Er zijn naast Leergeld veel initiatieven in Nederland die zich richten op kinderen in armoede. In geld uitgedrukt is er - opgeteld – uit al die fondsen tezamen voor elk kind een bedrag van in totaal ongeveer €500 beschikbaar. Helaas vervalt deze ondersteuning volledig zodra het gezinsinkomen de grens van 120% van het sociaal minimum te boven gaat. Deze armoedeval is een probleem dat niet moet worden onderschat. Het brengt gezinnen echt in problemen.

In de gemeente Nuenen zou daarom moeten worden nagedacht over een glijdende afbouw waarbij bijvoorbeeld inkomens van 120% tot 140% ook nog recht hebben op een gedeeltelijke ondersteuning. Een dergelijke aanpassing zal veel menskracht vragen en het is de vraag of dit geheel door een vrijwilligersorganisatie kan worden opgevangen. Desalniettemin is het wel iets om in het gemeentebestuur over na te denken.

Leergeld Nuenen in 2019: financieel

De inkomsten van Leergeld Nuenen komen uit drie bronnen. Gemeentelijke subsidie, donaties van organisaties en particuliere giften. Onderstaande tabel geeft de inkomsten in 2019 weer.

Gemeentelijke subsidie armoedebestrijding (Klijnsmagelden)	€67.000	Conform uitvoeringsovereenkomst te besteden aan onderwijs, sport en cultuur.
--	---------	--

Gemeentelijke subsidie kindpakket	€17.000	Conform uitvoeringsovereenkomst te besteden aan zwemles, abonnementen Kievit en toegangskaartjes zwembaden
Gemeentelijke Bijdrageregeling Maatschappelijke Deelname	€ 5.000	Uitvoering van deze gemeentelijke regeling voor kinderen van 0 tot 18 jaar.
Donaties organisaties	€ 15.097	Spuiterij Jansen, Rabobank, Kerken, en Nationaal Fonds Kinderhulp.
Particuliere giften	€ 2.095	
Totaal Giften	€ 17.192	

De uitgaven van Leergeld Nuenen worden conform de uitvoeringsovereenkomst met de gemeente besteed aan het bestrijden van de kosten voor onderwijs, voor deelname aan sportverenigingen, culturele instellingen en zwemles.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de uitgaven in 2019 op elk van de genoemde terreinen.

Onderwijs	€15.171	Alle noodzakelijk te maken onderwijsgebonden kosten, inclusief lesmaterialen.
Computers en laptops	€ 0	Via Kinderhulp vergoed
Sport	€20.244	Contributies en sportkleding.
Welzijn en Cultuur	€ 9.328	Contributies
Ten laste van Bijdrage regeling Maatschappelijke Deelname	€ 3.020	Alle kosten die vallen onder de specificaties in de gemeentelijke regeling.
Zwemles en toegangskarten	€26.840	Zwemles tot en met diploma C conform uitvoeringovereenkomst kindpakket
Abonnementen De Kievit	€ 1860	Conform uitvoeringovereenkomst kindpakket
Totaal	€76.463	

Er werd 4 maal een beroep gedaan op het gemeentelijk noodfonds. Tweemaal betrof het een schenking en 2 maal een lening.

Gezinnen die aanspraak kunnen maken op ondersteuning door Leergeld hebben een budget per kind dat, afhankelijk van het onderwijs dat het kind volgt, €250 bedraagt (basisonderwijs), €450 (brugklas voortgezet onderwijs) of €350 (overige klassen voortgezet onderwijs en MBO). Ouders (en kind) zijn zelf verantwoordelijk voor de keuzes over hoe dit budget te besteden. Buiten het budget om kan Leergeld aan kinderen een fiets ter beschikking stellen om naar school te gaan en eventueel een computer/laptop indien deze voor het onderwijs noodzakelijk is.

De computers/laptops (altijd gebruikte exemplaren) koopt Leergeld tegen lage kosten bij gespecialiseerde bedrijven of worden geschenken. In 2019 hebben we via Leergeld Veldhoven de beschikking kunnen krijgen over een eerste serie van 25 laptops die gedoneerd zijn door de ASML Foundation. Hiermee kunnen we zowel kinderen die naar de middelbare school gaan voorzien van een up to date laptop als ook kinderen van vluchtelingen gezinnen om ze zo op de digitale snelweg "wegwijs" te maken. De fietsen zijn doorgaans "krijgertjes" die door twee vrijwilligers, onze fietsmakers, worden opgeknapt.

Leergeld probeert de kosten van de eigen organisatie zo laag mogelijk te houden. Naast telefoon, bankkantoorkosten ontvangen de vrijwilligers een bescheiden onkostenvergoeding. Daarnaast moeten energielasten betaald worden voor het pand dat als opslagplaats voor de fietsen wordt gebruikt.

De totale organisatiekosten over 2019 bedragen €705 voor energie en €4.040 overige lasten, in totaal derhalve €4.745. In de loop van 2020 zal een nieuw onderkomen voor de fietsen gezocht moeten worden omdat het gebruik van de ruimte in de Parkstraat niet langer mogelijk is.

Leergeld Nuenen in 2019: dank verschuldigd aan velen

Leergeld Nuenen is veel dank verschuldigd aan de gemeente, de vele individuele sponsors, de organisaties die soms zeer substantiële bedragen hebben gedoneerd maar bovenal aan de vrijwilligers die zich voor Leergeld inzetten: de coördinatoren, de adviseurs, de fietsmakers, degenen die zorgen voor uitgifte

---

computers en fietsen en de bestuursleden. Alleen dankzij hun bijdragen en inzet heeft Leergeld ook in 2019 haar motto weer kunnen realiseren: ***“Alle kinderen mogen meedoen!”***.